

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Asbestonderzoek bij puin in grond

Maarten Busstra

- Aanleiding
- Juiste werkwijze
- Samenwerking
- Vragen

Aanleiding

- Last onder dwangsom
 - Bijmengingen met puin tijdens partijkeuring
 - Ingeval asbestverdachte locatie -> NEN 5707
 - NEN 5707: asbest verdacht, tenzij...
 - Conform NEN 5707 onderbouwing hypothese asbest(on)verdacht
- Uitspraak Raad van State naar aanleiding van last onder dwangsom
 - ECLI:NL:RVS:2016:3064, 16 november 2016

Uitspraak Raad van State -1

In tabel 1 bij paragraaf 6.1.1 van het protocol 1001 staat dat in geval van een asbestverdachte locatie vooronderzoek conform NEN 5707 is voorgeschreven. Dit onderdeel van de tabel kan naar het oordeel van de Afdeling niet anders worden begrepen dan dat, wanneer er sprake is van een asbestverdachte locatie in de zin van NEN 5707, volgens protocol 1001 onderzoek conform die norm moet worden verricht.

Uitspraak Raad van State - 2

In paragraaf 3.3.1 van deze NEN-norm staat - onder andere - dat als uit de locatie-inspectie blijkt dat op de locatie puin aanwezig is, de locatie als asbestverdacht wordt beschouwd. Niet in geschil is dat reeds ten tijde van de keuring door <appellante> puinresten op het terrein aanwezig waren. De locatie had daarom als asbestverdacht moeten worden aangemerkt. <Appellante> heeft echter geen asbestonderzoek uitgevoerd of laten uitvoeren en heeft dan ook in strijd met paragraaf 6.1.1 van protocol 1001 gehandeld. De staatssecretaris heeft reeds daarom terecht geconcludeerd dat <appellante> artikel 18, eerste lid, van het Besluit bodemkwaliteit heeft overtreden.

Juiste werkwijze

- Uitspraak betrof “oude” NEN 5707 uit 2003
- In “nieuwe” NEN 5707 uit 2015 is systematiek met betrekking tot verdenking op de aanwezigheid van asbest verduidelijkt en op onderdelen aangepast (o.a. nuancering verdenking bij aanwezigheid puin).
- ILT toetst aan werkwijze als beschreven in NEN 5707 (2015)

NEN 5707 (2015)

- 6.5.2: Bepaal het type puin(granulaat)
- E2.6:
 - Verzamel, in combinatie met een terreininspectie, informatie over de bodemgesteldheid van de locatie.
 - Handvatten wanneer puin wel/niet asbestverdacht is
 - Alleen indien voldoende kan worden onderbouwd of gemotiveerd dat puin en puingranulaat eenduidig definieerbaar zijn en er gezien typering, ouderdom, bijmengingen en historisch onderzoek niet kan worden gerelateerd aan asbest, dan mag de locatie als onverdacht worden beschouwd. Indien onvoldoende kan worden onderbouwd of gemotiveerd dat in het aanwezige puin en granulaat geen asbest voorkomt, dan moet de locatie altijd als asbestverdacht worden beschouwd.

NEN5707 (2015)

- E3:
 - Bij twijfel over de asbestverdachttheid van het aanwezige puingranulaat wordt de locatie altijd als 'verdacht' gekarakteriseerd.
- E4:
 - bij onverdachte locaties moet worden aangegeven welke argumenten de conclusie 'onverdacht' rechtvaardigen.

Samenwerking

Lokaal bevoegd gezag:

- Beoordelen partijkeuringen op beschrijving bijmengingen
- Eventueel vergelijken met waarnemingen tijdens veldinspectie

ILT kan u ondersteunen bij:

- Onvoldoende onderbouwing asbestonverdachtheid bij puinbijmengingen
- Niet beschrijven puinbijmengingen

Bodemsignaal bij overtredingen na 1 februari 2017:

https://e-loket.ilent.nl/formulier/MMi_001.aspx/fInleiding

Meer informatie

- Veelgestelde vragen Bodem+
 - Is de aanwezigheid van puin in een partij of in de bodem aanleiding om bij een partijkeuring of bodemonderzoek op asbest te onderzoeken?
 - Is onderzoek op asbest noodzakelijk bij een partijkeuring als in de partij puin is aangetroffen?
 - Wat betekent de uitspraak van de Raad van State (relatie puin en asbestverdacht) voor eerder uitgevoerde onderzoeken en keuringen?
 - Welke versies van de NEN-normen voor asbestonderzoek (NEN 5707 en NEN 5897) moeten momenteel gebruikt worden?
- Helpdesk Bodem+

Vragen

E.2.6 Informatie over de bodemgesteldheid en aanwezigheid van puingranulaat

Verzamel, in combinatie met een terreininspectie, informatie over de bodemgesteldheid van de locatie. De terreininspectie kan ook tijdens het verkennend onderzoek asbest worden uitgevoerd. De onderzoekshypothese kan dan pas na dit bezoek worden opgesteld.

Belangrijke onderzoeksvragen zijn:

a) Welk(e) bodemsoort(en) is/zijn aanwezig?

Met betrekking tot de effectiviteit van de visuele inspectie kunnen de volgende grondsoorten worden onderscheiden: zand, klei, leem en/of veen.

b) Wordt in de grond ongebroken puin aangetroffen of is de grond vermengd met puin(granulaat)?

Of puin daadwerkelijk asbestverdacht is, is onder andere afhankelijk van het type puin dat aanwezig is, het historisch gebruik van de locatie (bijvoorbeeld op welk moment het puin is geproduceerd dan wel in de bodem terechtgekomen) en de hoeveelheid puinbijmenging. Er zijn verschillende typen ongebroken puin: metselpuin, betonpuin, puin van asfalt, klinkers en/of straatstenen, historisch puin. Vooral bij ongedefinieerd gemengd bouwpuin is de kans groot dat dit asbestcement plaatmateriaal bevat (stukjes golfplaat, vlakke plaat, dakleij en buis). Ook in betonpuin (met name funderingspuin) komt incidenteel asbestcement voor, in de vorm van asbestcementbuizen, verloren bekisting en -stelplaatjes.

In de overige soorten puin (puin van asfalt, cement, klinkers en/of straatstenen en historisch puin) zit in de regel geen asbesthoudend materiaal en de aanwezigheid van die soorten puin maakt een locatie niet verdacht. Indien het puingranulaat duidelijk visueel herkenbaar is als eenduidig materiaal en voldoende kan worden onderbouwd dat dit materiaal niet vermengd kan zijn met asbesthoudend materiaal (bijvoorbeeld asfalt, klinkers, dakpannen, bakstenen, enz.) is de locatie onverdacht.

OPMERKING 1 Archieven of oude luchtfoto's kunnen helpen bij de beoordeling of aangetroffen puin 'historisch' is.

Bij geproduceerd puingranulaat (afkomstig van puinbrekers) is het onderscheid veel minder goed te zien. Indien het oorspronkelijke puin asbesthoudend materiaal bevatte zal door opmenging het gehalte aan asbest veelal relatief laag zijn. Het geproduceerde puingranulaat kan in drie groepen worden verdeeld.

- Niet-gecertificeerd puingranulaat van voor 1998: voor 1998 bestond er nog geen certificeringstraject en dit granulaat moet als asbestverdacht worden aangemerkt.
- Gecertificeerd puingranulaat van tussen 1998 en 2005: tussen 1998 en 2005 bestonden er minder strenge certificeringseisen waarbij nog onvoldoende naar asbest werd gekeken, dit puingranulaat is in principe nog steeds asbestverdacht.
- Gecertificeerd puingranulaat van na 2005; sinds 2005 wordt er bij de ingangscntrole bij brekers structureel naar asbest gekeken, dit 'recente' puingranulaat maakt een locatie niet verdacht.

OPMERKING 2 Bouwarchieven (selectieve sloop), asbestinventarisatierapporten en certificaten kunnen helpen bij de beoordeling of puingranulaat onverdacht is.

Naast het type puingranulaat en de ouderdom ervan is de hoeveelheid puinbimenging ook relevant voor de verdenking op de aanwezigheid van asbest. Het aantreffen van enig puin maakt een locatie niet automatisch asbestverdacht. Echter, er moet wel goed worden onderbouwd dat dit puin geen asbest bevat. Voor een nadere uitwerking van de kans op het aantreffen van asbest in puin en granulaat wordt verwezen naar NEN 5897.

Alleen indien voldoende kan worden onderbouwd of gemotiveerd dat puin en puingranulaat eenduidig definieerbaar zijn en er gezien typering, ouderdom, bimengingen en historisch onderzoek niet kan worden gerelateerd aan asbest, dan mag de locatie als onverdacht worden beschouwd. Indien onvoldoende kan worden onderbouwd of gemotiveerd dat in het aanwezige puin en granulaat geen asbest voorkomt, dan moet de locatie altijd als asbestverdacht worden beschouwd.